

Strategisk plan for en digital skolehverdag i grunnskolen i Ås

Innhold

1. Bakgrunn for planen	2
Grunnlagsdokumenter	2
Nasjonale føringer:	2
Lokale føringer:	3
Digital utvikling i Ås-skolen 2013-2020	3
2. Mål for arbeidet med digital læring /digital skolehverdag i Ås.....	5
Elever i Ås	5
Lærere i Ås.....	6
Digitalpedagoger i Ås.....	6
Skoleledere i Ås	7
Skoleeier i Ås.....	7
Foresatte i Ås	7
3. Tiltak	7
Lokal forankring	7
Organisering av utviklingsarbeidet.....	8
Skolebasert kompetanseheving	8
4. Oppfølging.....	8

1. Bakgrunn for planen

Denne planen skal bidra til at digitalisering i Ås-skolen styrker elevenes læringsutbytte og læringsglede, samt sikre at elevene utvikler digital kompetanse. Planen skal dessuten sikre at Ås-skolen står godt rustet for eventuelle perioder med midlertidig stenging av skoler, og oppfølging av elevers fravær av ulike grunner.

Planen skal bidra til en felles gjennomgående systematikk med klare føringer til skoleeier, skoleledere, lærere og andre aktører som bidrar i Ås-skolen.

Grunnlagsdokumenter

Nasjonale føringer:

I opplæringslovens §1, formålsparagrafen understrekes skolens ansvar for å ruste elevene for framtida: «Opplæringa ... skal ... opne dører mot verda og framtida ... Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng.»

Læreplanen *Kunnskapsløftet 2020 (LK20)* vektlegger profesjonsfellesskap, dybdelæring, tverrfaglige temaer, programmering og algoritmisk tenkning. Den Teknologiske Skolesekken innebærer ytterligere styrking og støtte til digitaliseringen i skolen.

LK20 inneholder følgende definisjon av hva digitale ferdigheter er. Denne vil være gjeldene fra de nye læreplanene trer i kraft 1.8.2020:

"Digitale ferdigheter vil si å innhente og behandle informasjon, være kreativ og skapende med digitale ressurser, og å kommunisere og samhandle med andre i digitale omgivelser. Det innebærer å kunne bruke digitale ressurser hensiktsmessig og forsvarlig for å løse praktiske oppgaver. Digitale ferdigheter innebærer også å utvikle digital dømmekraft ved å tilegne seg kunnskap og gode strategier for nettbruk."

I sin beskrivelse av «Rammeverk for profesjonsfaglig digital kompetanse» sier Utdanningsdirektoratet selv at det er et retningsgivende dokument spesielt myntet på lærerutdanningen, men at det også kan brukes av andre for å utvikle felles begrepsapparat og en felles referanseramme og for hva lærerens profesjonsfaglige digitale kompetanse innebærer.

Rammeverket består av sju kompetanseområder (se figur), hvor alle anses som like viktige, og det er summen av disse som utgjør en profesjonsfaglig digitalt kompetent lærer. Rammeverket finner du her:

<https://www.udir.no/kvalitet-kompetanse/profesjonsfaglig-kompetanse/rammeverk-profesjonsfaglige-digitale->

[og-digital-larerens-komp/](#)

Lokale føringer:

Kommuneplanens handlingsprogram (<https://www.as.kommune.no/handlingsprogram-med-oekonomiplan-2019-2022.6189046-352116.html>) peker på betydningen av opplæring for fremtiden

“Ås-skolen har følgende felles utviklingsområder: Lesing, Utvikling av profesjonsfelleskap og læringsmiljø, Dybdelæring, Gode overganger, Bærekraftig utvikling og Pedagogisk bruk av digitale verktøy. Det arbeides med å lære bruk av gode verktøy for utviklingsområdene, slik at skolene kan gi elevene best mulig opplæring og stå rustet til arbeidet med innføring av nye læreplaner.”

Fra politisk hold i Ås kommune har det jevnlig siden 2013 vært pekt på behovet for investeringer i IT-utstyr på skolene, begrunnet med skolens ansvar for å sikre elevene digitale ferdigheter og for at alle elever skal ha «like muligheter for digital kompetanse» og for at skolene skal ha like muligheter til god gjennomføring av nasjonale prøver.

Pedagogisk utviklingsplan for barnehager og skoler i Ås kommune 2018-21 angir pedagogiske satsingsområder for perioden. Hovedområder for skole er lesing, utvikling av godt læringsmiljø og profesjonsfelleskap og læreplanfornyelsen. Fellesområder for barnehage og skole er gode overganger og bærekraftig utvikling.

Planen beskriver spesielt om IKT: *“IKT brukes som verktøy i opplæringen for å øke elevenes læringsutbytte i alle fag. Det er en forventning om økt motivasjon, mestring og læringsutbytte for elevene gjennom god pedagogisk bruk av digitale verktøy og læringsressurser. Læring i teknologirike omgivelser bidrar til å skape andre og nye relasjoner og roller i og utenfor klasserommet. Det gir en mulighet for dybdelæring og gir en bedre tilpasset opplæring.”*

I forbindelse med læreplanfornyelsen, satses det sterkt på digitalisering og digital kompetanse, inkludert programmering, med flere styrkingstiltak. Dette vil innlemmes av *Pedagogisk utviklingsplan for barnehager og skoler i Ås* i forbindelse med årlig revidering av planen.

Digital utvikling i Ås-skolen 2013-2020

I ungdomsskolene har det relativt lenge vært 1:1 med bærbar datamaskiner, mens barneskolene hadde dårlig dekning; typisk et datarom eller klassesett, gjerne med utrangerte maskiner fra ungdomsskolen.

Høsten 2013 ble det satt i gang et pilotprosjekt der Nordby og Rustad fikk læringsbrett. Nordby skole fikk til to trinn og Rustad skole fikk til ett trinn samt læringsbrett til 30 enkeltelever. Et eksternt firma (RIKT) ble engasjert til opplæringen av lærere.

Resten av barneskolene fikk læringsbrett til ett eller to trinn høsten 2014, også denne gangen med opplæring fra RIKT. Alt dette har foregått på ulike trinn fra 3. trinn og opp.

Prosjektet er videreført og utvidet ved alle skolene i mindre grad høsten 2015 og i større grad høsten 2016, slik at det nå er fra to til fire trinn på hver barneskole med 1:1 læringsbrett.

Høsten 2016 ble fortsatt det eksterne firmaet (RIKT) engasjert til hjelpe med motivering og opplæring av lærere i pilotprosjektet på den første lese- og skriveopplæringen, STL+ metoden, mens kommunens to IKT-rådgivere gjennomførte opplæring av lærere og modellering i klasserommet fra 3. trinn og opp.

Etter å ha evaluert opptappingsplanen av læringsbrett høsten 2016, var hovedkonklusjonen at en forutsetning for godt utbytte var at den enkelte skole rullet ut 1:1 læringsbrett på alle trinn samtidig. Opplæring og erfaringsdeling i personalet på skolene ble betydelig lettere når alle jobbet mot samme mål.

Høsten 2017 ble det rullet ut læringsbrett 1:1 på Nordby og Sjøskogen skole. Opplæringen ble gjort både av kommunens IKT-rådgivere og et eksternt firma (RIKT). Solberg skole flyttet inn i nytt bygg våren 2018, og i den anledning ble det rullet ut læringsbrett 1:1. Opplæringen ble gjennomført av kommunens IKT-rådgivere.

Høsten 2018 var det på skolene Brønnerud og Kroer det skulle ruller ut læringsbrett 1:1, også her ble opplæring og modellering i klasserom gjort av IKT-rådgiverne i kommunen. Det ble rullet ut læringsbrett på Åsgård skole januar 2019 på samme måte som dette var gjort tidligere.

Ved skolestart 2019 flyttet Rustad skole inn i nytt bygg, og i den anledning ble det rullet ut læringsbrett til alle elever.

Når det gjelder Ås kommunes ungdomsskoler, har det også blitt vurdert bruk av læringsbrett. Det ble igangsatt et pilotprosjekt i 2 klasser både på Ås og Nordbytun ungdomsskole. Etter å ha evaluert prosjektet ble det bestemt at Nordbytun innfører læringsbrett 1:1 høst 2019, mens Ås ungdomsskole forsetter å bruke PC 1:1.

Denne strategiske planen legger til grunn at 1:1 dekning er en forutsetning for å integrere digitalt arbeid på en naturlig og hverdagslig måte, og at dette er en nødvendighet for tilpasset læring for den enkelte elev. Høsten 2019 ble 1:1-dekning enten med læringsbrett (barneskoler og en ungdomsskole) eller tradisjonell bærbare PC (en ungdomsskole) en realitet. Dette ligger til grunn når den strategiske planen utformes med mål, tiltak og oppfølging.

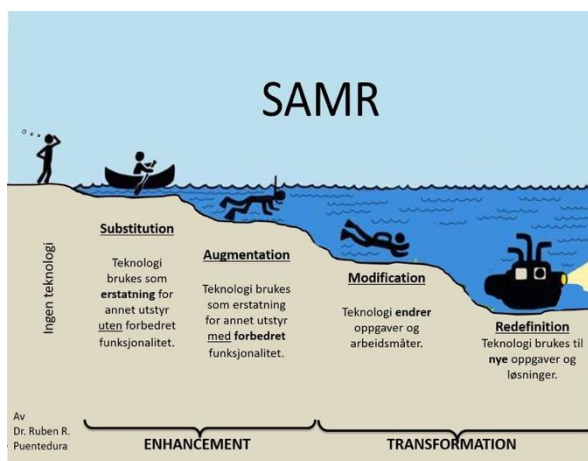
2. Mål for arbeidet med digital læring i Ås

Ås-skolens elever skal sikres digital kompetanse slik at de kan delta som medborgere og bidra til samskaping i fremtidens samfunn. Digitale ferdigheter skal være gode redskaper for læring i arbeidet med fag. Gjennom digitaliseringen skal Ås-skolen fokusere på elevmotivasjon og tilpasning av opplæringen og legge til rette for samarbeid om læringen mellom skole og hjem.

Elevenes digitale kompetanse skal legge til rette for dybdelæring og gi mulighet til å se kunnskap og kompetanse på tvers av fag gjennom de prioriterte tverrfaglige temaene læreplanverket LK20 vektlegger. Digitaliseringen, slik den kommer til uttrykk i strategien, sees også i sammenheng med og som tiltak for å nå målene i pedagogisk utviklingsplan og kommuneplanens handlingsprogram.

Ås-skolen har klare mål for elevenes digitale ferdigheter og skal stimulere til at arbeidet med IKT blir en naturlig og integrert del av hvert enkelt fag, samtidig som de fire kompetanseområdene *å tilegne seg og behandle informasjon, å produsere og bearbeide, å kommunisere og digital dømmekraft*, ivaretas helhetlig.

Særlig viktig vil det være for skolene å stimulere til at elevene produserer egen læring heller enn å konsumere digitalt innhold. Innenfor dette ligger også fokus på programmering som skal prøves ut i større bredde.

SAMR-modellen beskriver hvordan man på ulike nivåer kan ta i bruk i bruk teknologi i klasserommet. Referanse!

Ås-skolens felles visjon sier blant annet at «Ås-skolen har et kunnskapsrikt, kompetent og ansvarsbevisst personale. De ansatte har god relasjonskompetanse og tar ansvar for relasjonens kvalitet i møte med elever og foresatte». God kommunikasjon med foreldre om elevenes læring, fremmer læringen. I denne strategiske planen ligger en klar forventning om at de nye verktøyene skal bidra til dette arbeidet.

Elever i Ås

- er digitalt aktive og kompetente og har kompetanse til å tilegne seg nye digitale ferdigheter
- opplever at IKT er en naturlig og integrert del av undervisningen

- bruker IKT på en hensiktsmessig måte for å lære innenfor ferdighetsområdene kommunikasjon, produksjon, kildekritikk, opphavsrett, søk og digital dømmekraft

Lærere i Ås

- er profesjonsfaglig digitalt kompetente og tar ny teknologi i bruk når det er hensiktsmessig
- utøver hensiktsmessig digital didaktikk og er gode klasseledere i et IKT-rikt miljø
https://www.udir.no/globalassets/filer/bm_klasseledelse_web.pdf
- utøver, og underviser i, digital dømmekraft
- prøver ut og bruker digitale arbeidsformer jevnlig i undervisningen og vurderingsarbeidet
- arbeider etter iktplan.no og følger opp progresjonen i den skolebaserte kompetanseutviklingen
- deltar i kompetansehevingstiltak og bidrar til en delings- og læringskultur
- drøfter sine erfaringer og har et kritisk blikk på egen praksis
- oppfatter Ås kommune som en attraktiv arbeidsgiver som følge av den digitale satsingen

Fra rammeverket: «En profesjonsfaglig digitalt kompetent lærer har forståelse for hvordan den digitale utviklingen endrer og utvider innholdet i fagene. Læreren har innsikt i hvordan integrering av digitale ressurser i læringsprosesser kan bidra til å nå kompetansemål i fag og ivareta de fem grunnleggende ferdighetene. Som forutsetning for dette trenger læreren å utvikle egne grunnleggende digitale ferdigheter. Samtidig trenger læreren innsikt i hva elevenes digitale ferdigheter innebærer og hvordan de kan utvikles i fagene.»

Digitalpedagoger i Ås

- forankrer og kommuniserer "Strategisk plan for en digital skolehverdag i Ås" i samarbeid med skolens ledelse
- i samarbeid med skolens ledelse: Leder skolens utviklingsarbeid og sikrer progresjon
- er digitale forbilder
- er pådrivere for deling av undervisningsopplegg og erfaringer

- deltar i kompetansehevingstiltak og kommunalt nettverk for digitalpedagoger
- bistår kommunens pedagogiske IKT-rådgiver ved tekniske oppgaver på skolen (i perioder)

Skoleledere i Ås

- er digitale forbilder
- leder lærernes digitale læring
- er pådrivere for deling av undervisningsopplegg og erfaringer og kritisk drøfting av praksis
- uttrykker tydelige forventninger til lærerne
- følger opp elevenes digitale læringsresultater
- deltar i kompetansehevingstiltak og lærende ledernetverk
- følger opp kommunale føringer

Skoleeier i Ås

- sørger for planmessig innkjøp av nødvendig utstyr og læringsressurser, som gir økonomisk forutsigbarhet for skoleleder slik at alle elever gis like muligheter til utvikling og læring
- legger til rette for en delingskultur og lærende nettverk mellom skolene
- leder skoleledernes digitale læring
- sørger for kompetanseutviklingstiltak og målrettet utviklingsstøtte
- uttrykker tydelige forventninger til skolelederne
- følger opp skolens digitale læringsresultater
- følger opp samarbeid med NMBU, Vitenparken og andre, når det er mulig og kan gi læringsutbytte

Foresatte i Ås

- bruker digitale verktøy i kommunikasjonen med skolen
- oppmuntrer og bidrar til sine barns digitale læring

3. Tiltak

Lokal forankring

Skoleledelsen ved hver skole må legge til rette for en lokal forankringsprosess der det gis rom for medvirkning og sørge for en kartlegging av den digitale kompetansen til den enkelte lærer og skoleleder, for eksempel gjennom ståstedsanalyse og vurdering ut fra beskrivelsen av profesjonsfaglig digital kompetanse. Det viktigste tiltaket på kort sikt for å lykkes med målene for digitalisering, er heving av lærernes og skoleledernes kompetanse.

Organisering av utviklingsarbeidet

Utviklingsarbeidet på den enkelte skole skal organiseres med ressurspersoner (digitalpedagoger) som kan bistå kollegaer i deres læring og utprøving. Ressurspersonene inviteres til samlinger på tvers av skoler, der d-pedagogene får økt sin profesjonsfaglige digitale kompetanse.

Læring i profesjonsfellesskap på den enkelte skole og mellom skoler anses som meget egnet når faggrupper skal lære og samtidig ta vare på og videreutvikle egen kompetanse og erfaringer.

IKT-rådgivere kalles jevnlig inn til rektor- og skoleledermøter for kompetanseheving for ledere, med tanke på ledelse av digital utvikling på egen skole.

Skolebasert kompetanseheving

IKT- funksjonsrollen vil bli endret med virkning fra august 2020. Lærere med denne funksjonen vil heretter betegnes som d-pedagoger (se egen funksjonsbeskrivelse), og en eller flere lærere på hver skole (uavhengig av størrelsen på skolen) vil få denne rollen. En d-pedagog vil primært ha en pedagogisk funksjon og vil få ansvar for å bidra til profesjonsfaglig digital kompetanseutvikling på egen skole.

Det skal jevnlig avholdes nettverkssamlinger/workshop for lærere i d-pedagogene internt i kommunen. Vi vil jobbe sammen om å få Ås-skolen i transformasjons-fasen i SAMR modellen, der teknologi endrer oppgaver, arbeidsmåter og løsninger.

4. Oppfølging

Strategisk plan setter krav til lærere, skoleledere og skoleeier om oppfølging av læringsprosess og læringsresultater for den enkelte elev, den enkelte skole og Ås-skolen som helhet. Slik blir dette området av skolens virksomhet også en naturlig del i medarbeidersamtaler, virksomhetsplaner, lederdialoger og årlig tilstandsrapportering til skoleeier. Den kommunale tilstandsrapporten behandles politisk, slik kan kommunestyret følge med på og evt. vedta nye tiltak for å stimulere til den digitale utviklingen i Ås-skolen.

Det er avgjørende for å nå målene at kompetanseheving gjennomføres, men særlig er den vedvarende utprøvingen og erfaringsdelingen det legges opp til, helt sentral for å hente gevinster ut av investeringene i digitale verktøy.

Det er ønskelig å etablere kontakt med et eksternt kompetansemiljø som kan følge prosessen i Ås-skolen og bidra til en uavhengig vurdering av læringsresultatene.